

กระบวนการบริหารการคลังและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ

กรุงเทพมหานคร

The Fiscal and Budgetary Management Processes of Local Administrative
Organizations and Bangkok Metropolitan Administration

นพพร วิหคน้อย*

Nopporn Vihoknoi

เพ็ญศรี ฉิรินัง**

Pathan Suwanmongkol

ปราน สุวรรณมงคล**

Pensri Chirinang

ทวณ ชูเพ็ญ**

Hakuan Choopen

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง กระบวนการบริหารการคลังและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร ความสำคัญของการคลังท้องถิ่นในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น จนทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้นการคลังท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพองค์กรส่วนท้องถิ่นจะเจริญก้าวหน้า การบริหารงานคลังขององค์กรส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน และผลกระทบต่อการกินดีอยู่ดีของประชาชนในท้องถิ่น

คำสำคัญ : การคลังท้องถิ่น / การบริหารงบประมาณท้องถิ่น

ABSTRACT

The Article on Fiscal and Budget Management Processes of Local Government Organizations and Bangkok Metropolitan Area The importance of local finance at present. More responsibilities and responsibilities. Local governments have to spend a lot of money. In order to meet the needs of local people. Local finance is therefore important for local governments to effectively manage their operations. Local organizations are progressing The local administration's treasury management is a sensitive issue. And the impact on the well-being of the local people.

Keywords : Local Finance / Local Budget Management

*นักศึกษาลัทธิสุตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

**อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ซึ่งมี “ขนาด” การบริหารจัดการที่กว้างใหญ่ในแง่ภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) กรุงเทพมหานครเป็นหัวใจของประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งรวมกระบวนการตัดสินใจของการบริหารประเทศ ซึ่งเมื่อมีการบริหารขนาดใหญ่เช่นนี้ ก็จะทำให้กระบวนการบริหารงบประมาณมีขนาดใหญ่ตามไปด้วย เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ได้รับการจัดสรรขึ้นมาเพื่อจัดหาสินค้าสาธารณะและบริการแก่ประชาชน ซึ่งมีมากกว่า 7 ล้านคนส่วน “กรุงเทพมหานคร” นั้น เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ (องค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นๆที่มี อบต. เทศบาล อบจ. และเมืองพัทยา) บริหารโดยผู้ว่าราชการที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง (แม้ว่าในขณะนี้มาจากการแต่งตั้ง) ความจริงนั้นโดยรูปแบบแล้ว ผู้ว่ากทม. ก็เหมือนนายก อบต. นายกเทศมนตรี นายก อบจ. และผู้ว่าเมืองพัทยาเป็นรูปแบบที่เรียกว่าแบบนายกหรือผู้บริหารเข้มแข็ง (Strong-mayor Form) ซึ่งระบบนี้ทำให้ผู้ว่า กทม. สามารถบริหารงานได้โดยอิสระ โดยมีได้ต้องแสดงความรับผิดชอบหรือ Accountable ต่อสมาชิกสภาเหมือนระบบสภา-นายกฯ (Council-mayor Form) ซึ่งการบริหารโดยอิสระนี้มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งบประมาณของกทม. และองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นๆด้วย เครื่องมือทางการคลังและขนาดคลังของรัฐบาล 1. เครื่องมือทางการคลัง การดำเนินงานทางการคลังให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพนั้น มีเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการได้แก่ นโยบายการคลัง นโยบายการเงินของรัฐ นโยบายการคลัง เป็นนโยบายที่เกี่ยวกับการแสวงหารายได้รายจ่ายของรัฐ การก่อหนี้สาธารณะเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจตามที่รัฐกำหนด นโยบายการเงินเป็นนโยบายที่เกี่ยวกับปริมาณเงินและอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจตามที่รัฐกำหนด 2. ขนาดการคลังรัฐบาล หมายถึง ขนาดของปริมาณเงินที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายของภาครัฐ (Government Sector) กับปริมาณเงินที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายของภาคเอกชน (Private Sector) ซึ่งจะมีขนาดใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลเป็นสำคัญ

การวัดขนาดของการคลังภาครัฐอาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การหาสัดส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายของรัฐบาลกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ค่าใช้จ่ายในการบริโภคและการลงทุนภาครัฐกับ GDP สัดส่วนการจ้างงานของรัฐบาลกับการจ้างงานทั้งหมด สัดส่วนรายได้ของรัฐบาลกับ GDP

การศึกษาการคลังท้องถิ่นในมุมมองของกฎหมายมหาชน ต่างจากการศึกษาการคลังท้องถิ่นในมุมมองอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นมุมมองทางรัฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์เพราะนักกฎหมายมหาชนไม่ได้สนใจ การคลัง ในฐานะเป็นการเมือง หรือ ตัวเลขเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงกฎหมายอันจะนำไปสู่การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น การคลังท้องถิ่นก็ไม่ใช่วัตถุของกฎหมายล้วนๆ อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงกฎหมายในที่สุด

กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการคลังท้องถิ่นนั้นกระจัดกระจายในหลายฉบับ บางกรณีมีสถานะเป็นกฎหมาย บางกรณีก็มีได้เป็นกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่มีสถานะเป็นกฎหมาย มีอยู่ 3 กรณี ได้แก่ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติต่างๆ และกฎหมายลำดับรอง

1. รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศที่นอกจากจะบัญญัติเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน และเรื่ององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญไว้แล้ว รัฐธรรมนูญสมัยใหม่มีบัญญัติเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ด้วย

2. พระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคลังท้องถิ่นมีอยู่มากมาย ปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 5 ฉบับ คือ

2.1 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

2.2 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

2.3 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

2.4 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

2.5 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

3.กฎหมายระดักรอง ได้แก่ พระราชกฤษฎีการายได้จังหวัด พ.ศ. 2499 ข้อบัญญัติ

กรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2529 (Lertpaitoon, S, 2007, 368-370)

การบริหารงานคลังขององค์กรส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน และผลกระทบต่อการกินต้อยดีของประชาชนในท้องถิ่น เพราะการจัดการด้านการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึงไม่เพียงแต่บทบาทการให้บริการสาธารณะขององค์กรส่วนท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังพิจารณาถึงความสามารถจัดการในการหารายรับเพื่อมาใช้สนับสนุนการใช้จ่ายของตนเองด้วย ระบบการบริหารการเงินการคลังที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้เกิดการมีวินัยการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือเป็นสิ่งสำคัญของการบริหารการเงินการคลังของหน่วยงานรัฐในทุกๆระดับเนื่องจากความจำกัดของทรัพยากรที่หน่วยงานรัฐมีอยู่สำหรับนำไปใช้ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ทุกๆหน่วยงานของรัฐรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีจิตสำนึกและความเข้าใจในการรักษาความมีวินัยการเงินการคลังของตนเอง (Varanyuwatana, S, (2008, 61-62) การคลังสาธารณะเป็นเรื่องรายรับและรายจ่ายของรัฐบาลส่วนที่สำคัญที่สุด คือ งบประมาณ ซึ่งเป็นแผนการเงินที่กระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมและกระทบต่อสังคมและการเมืองไปพร้อมกัน ขนาดของงบประมาณเป็นตัวบ่งบอกถึงการเข้าไปแทรกแซงระบบเศรษฐกิจของรัฐบาล ซึ่งต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับภาวการณ์ สำหรับแนวโน้มในปัจจุบันหันมาใช้แนวทางการจัดการ โดยการปฏิรูประบบงบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลงานเพื่อให้ผู้บริหารรับผิดชอบต่อความสำเร็จและล้มเหลวของการใช้จ่ายรวมทั้งอาจต้องคำนึงถึงการหารายได้ด้วยตัวเองมากขึ้น Kessuwan, Rt. (2015, 184)

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและความสำคัญของนโยบายการคลัง และนโยบายสาธารณะไว้ ดังนี้

Kulprasit, S. (2014, 170) กล่าวว่า นโยบายการคลัง (Fiscal Policy) หมายถึง นโยบายของรัฐบาลในการใช้มาตรการทางการคลังเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี การใช้จ่ายของรัฐบาล หนี้สาธารณะ และงบประมาณเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ซึ่งก็คือวัตถุประสงค์ของนโยบายการคลังนั่นเอง ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ และการลดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้

Thammano, A. (2005, 257) กล่าวว่า นโยบายการคลัง หมายถึง นโยบายที่ใช้เครื่องมือทางการคลังทั้ง 3 ประการ อันได้แก่ รายจ่าย ภาษีอากร และการก่อหนี้สาธารณะเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจหรือเพื่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอื่นๆ

Yanmanovisit, N. (2013, 66) กล่าวว่า นโยบายการคลัง หมายถึง นโยบายและการกระทำของรัฐบาลในการรับ และจ่ายเงินงบประมาณ การเก็บภาษีอากร การก่อหนี้สาธารณะ และการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจตามที่รัฐกำหนด

Likhithammarojn, P. (2007, 431) กล่าวว่า การคลังท้องถิ่น หมายถึง การหารายได้ การใช้จ่าย การงบประมาณ การก่อหนี้ การพัสดุ และการบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Krueathep, W. (2015, 6) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานคลังภาครัฐ (Public Financial Administration) คือการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการบรรลุป้าหมายของรัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน โดยใช้มาตรการทางการคลัง ได้แก่ ภาษีอากร การก่อหนี้สาธารณะ การลงทุน รายจ่ายสาธารณะ และการเงินคงคลังควบคุมไปกับการใช้มาตรการกึ่งการคลัง มาตรการนอกระบบงบประมาณ หรือมาตรการอื่นที่เหมาะสม และศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเชิงสถาบันทางการคลัง ระบบกฎหมายบทบาทของรัฐต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม ระบบปฏิบัติการและการจัดการทรัพยากรการเงินการคลังที่เกี่ยวข้องในการบรรลุป้าหมายของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส เป็นธรรมต่อประชาชนและกลุ่มต่างๆในสังคมสามารถคาดการณ์ถึงผลลัพธ์ได้ และมีการจัดการความเสี่ยงในระดับที่เหมาะสม

การบริหารงานคลัง (Financial Administration) มีความหมายครอบคลุมเกี่ยวกับรายได้ การกำหนดรายจ่าย การจัดหางบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การบัญชี และการตรวจสอบบัญชี

วัตถุประสงค์สำคัญของการคลังท้องถิ่น มี 3 ประการ คือ

1. การจัดหารายได้ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น
2. การกำหนดรายจ่ายและจัดหางบประมาณ
3. การบริหารรายได้ รายจ่าย และทรัพย์สินของท้องถิ่น (Trakansirion, P., 2005, 298-303)

สรุป การคลังรัฐบาลเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลซึ่งครอบคลุมเรื่องของการรายได้รายจ่ายของรัฐบาลก่อหนี้สาธารณะและการใช้นโยบายการคลัง รวมทั้งการจัดหางบประมาณแผ่นดิน เรื่องของการคลังภาครัฐเกิดขึ้นตั้งแต่โบราณเพียงแต่อาจไม่ได้จัดเป็นระบบเพราะในยุคโบราณการคลังภาครัฐเป็นเรื่องของผู้นำหรือประมุขของรัฐและอยู่ภายใต้อำนาจรัฐแต่เมื่อชุมชนมีขนาดใหญ่ขึ้นความจำเป็นในเรื่องการคลังก็ตามมา ยิ่งในยุคปัจจุบัน ซึ่งปกครองในระบอบประชาธิปไตยและรัฐมีการกิจกรรมมากมาย เรื่องการคลังมีความจำเป็นมากและดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหน่วยงานภาครัฐทุกระดับเป็นฝ่ายจัดทำ ผ่านการตรวจสอบอนุมัติขององค์กรนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารและองค์กรภาคีรัฐ (Yanmanovisit, N., 2013, 30-31)

งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร

1. กระบวนการงบประมาณแผ่นดิน

ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทยอาจมองว่า กระบวนการงบประมาณแผ่นดิน ไม่น่าจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนมากเท่าใดนัก สาเหตุหนึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากว่า การพิจารณาอนุมัติงบประมาณของรัฐสภาในขั้นตอนของสภาผู้แทนราษฎร ส่วนใหญ่เป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างค่อนข้างขาดความเป็นระบบในการนำเสนอ และยังมีความขัดแย้งส่วนบุคคลทำให้ประชาชนอาจหลงประเด็นได้ง่าย ซึ่งจะก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งเวลาและทรัพยากรของประเทศแล้วยังไม่สามารถส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข่าวสารข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยได้เท่าที่ควร แต่ในความเป็นจริงแล้ว การกำหนดและการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินมีความสำคัญต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนทุกคน เนื่องจากงบประมาณในแต่ละปีเป็นทรัพยากรที่ได้จัดเก็บมาจากประชาชน ที่รัฐบาลสามารถนำไปใช้จ่ายในการบริหารจัดการประเทศ และให้บริการสาธารณะและสวัสดิการแก่ประชาชน กระบวนการงบประมาณจึงถือเป็นกลไกสำคัญ ซึ่งกำหนดว่า ใครมีส่วนได้ส่วนเสียหรือส่วนแบ่งอย่างไร ดังนั้น กระบวนการงบประมาณเริ่มตั้งแต่ในขั้นเตรียมการ จวบจนถึงการบริหารและติดตามประเมินผล จึงเป็นเรื่องที่ประชาชนทุกคน ควรรับทราบและทำความเข้าใจอย่างน้อยก็ในภาพรวม (Phijaisanit, E., 2014, 184-185)

2. พัฒนาการรูปแบบระบบงบประมาณแผ่นดินไทย

งบประมาณแบบดั้งเดิมเป็นงบประมาณแบบแสดงรายการ ซึ่งกำหนดละเอียดของรายการใช้จ่ายไว้อย่างละเอียด และควบคุมด้วยระบบบัญชีและการตรวจสอบ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงประมาณต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณก่อน งบประมาณแบบนี้เหมาะสมสำหรับการควบคุม และช่วยผู้บริหารในการควบคุมการใช้จ่ายได้ระดับหนึ่ง แต่เมื่อเข้าสู่ยุคการพัฒนาซึ่งเน้นการมีแผนและโครงการพัฒนา งบประมาณแบบนี้ล้าช้า และไม่สะดวก กระบวนการจัดทำงบประมาณประจำปีของระบบดั้งเดิมกระทำง่ายวิธีคือการกระทรวงขอให้กรม กอง จัดทำประมาณการมา ต่อจากนั้นกระทรวงจะรวบรวมเพื่อส่งคำขอไปที่สำนักงบประมาณ ต่อมา อาจมีการประชุมกันเพื่อจัดทำงบประมาณ กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นงานประจำไม่ว่าจะเป็นการเสนอขอประมาณเพิ่มเติมหรืองบประมาณหลัก ระบบงบประมาณดั้งเดิมเน้นการจัดการและออกแบบเพื่อให้รายจ่ายต่ำสุดด้วยการอนุมัติและควบคุมรายการใช้จ่ายอย่างละเอียด กระบวนการอนุมัติกระทำซ้ำๆกัน การตรวจสอบก่อนการอนุมัติรายจ่าย ทั้งการกำหนดงบประมาณใช้วิธีรวมอำนาจมากและเป็นไปตามความรู้สึกนึกคิดของผู้จัดทำเป็นส่วนใหญ่กระบวนการงบประมาณพร้อมกับระบบบัญชีดังกล่าวสนับสนุนผู้บริหารในฐานะที่เป็นเครื่องมือปรับตัวและควบคุมองค์การได้ระดับหนึ่ง แต่เมื่อมีแผนและการพัฒนาเกิดขึ้นประเทศจำเป็นต้องหาวิธีการจัดทำงบประมาณแบบใหม่เพื่อสนับสนุนให้การพัฒนาดำเนินไปได้ด้วยความคล่องตัวและรวดเร็วมากขึ้น (Kessuwan, Rt., 2015, 233) อย่างไรก็ตามระบบงบประมาณแบบแสดงรายการจะมีข้อด้อยคือการเน้นการจัดสรรงบประมาณตามกลุ่มหรือประเภทของการใช้จ่าย เช่น กลุ่มเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าวัสดุ มากกว่าการเน้นจัดสรรตามวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายหรือเป้าหมายของแผนการพัฒนาของประเทศหน่วยงานส่วนใหญ่มีความกังวลที่จะใช้จ่ายให้ถูกประเภทของการใช้จ่ายมากกว่าที่จะคำนึงถึงว่าผลของการใช้จ่ายจะเป็นเช่นไร (Phijaisanit, E., 2014, 186)

3. งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร

ในช่วงเวลาก่อนการปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น การเมือง การปกครองของไทยมีลักษณะเป็นแบบโบราณที่แว่นต่างๆและเมืองสำคัญหลายเมืองที่อยู่ไกลจากเขตราชาธานีมีอำนาจมาก ทั้งทางการเมืองการปกครองและการเงินการคลัง สถานการณ์เช่นนี้เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของประเทศ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงปฏิรูปการปกครองประเทศครั้งใหญ่ให้มีการรวมอำนาจการเมืองการปกครองและการเงินการคลังเข้าสู่จุดกลาง คือ รัฐบาลกลางโดยมุ่งหมายให้ประเทศไทยเป็นรัฐเดี่ยวที่แบ่งแยกไม่ได้ ต่อมารัฐบาลไทยจึงได้นำนโยบายการกระจายอำนาจทั้งทางการเมืองการปกครองและการเงินการคลังออกสู่การปฏิบัติในการปกครองท้องถิ่นภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. 2475 โดยเริ่มจากการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลและมุ่งที่จะขยายงานการปกครองท้องถิ่นให้ครอบคลุมทั่วประเทศ พ.ศ. 2540 ได้มีการบัญญัติเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2550 ได้ปรับปรุงแก้ไขให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (Sala, C., 2013, 239-240)

งบประมาณเป็นการประมาณการรายได้และรายจ่ายในระยะเวลาหนึ่งมักจะเป็นเวลา 1 ปี เป็นการเก็บควบคุมรายได้และรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งยังเป็นการแสดงจุดมุ่งหมายในการบริหารงานอย่างมีเป้าหมายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งใจให้บรรลุผลสำเร็จ แต่ละประเภทก็มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านการคลังท้องถิ่นเป็นผลมาจากการกระจายอำนาจมาสู่ท้องถิ่น มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. ด้านรายได้ พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1.1 เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 23 อาจมีรายได้ จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้ 1) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน 2) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ 3) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย 4) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวม กับการจัดสรรตามมาตรา 24 (3) และมาตรา 25 (6) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ 5) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้น ในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา 24 (4) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตาม ประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ 6) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมาย ว่าด้วยสุรา และค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขต เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละ สามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ 7) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่า ด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วย ล้อเลื่อน 8) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน 9) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติ 10) อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการ ฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ 11) อากรรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น 12) ค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐ ในอัตราร้อยละสี่สิบแล้วดังต่อไปนี้ (ก) องค์การบริหาร ส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตาม ประทานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของ เงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ ภายในเขต (ข) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มี พื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ตาม ประทานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ ที่จัดเก็บ ได้ภายในเขต (ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรร ในอัตราร้อยละสิบของ เงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต 13) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมหลังจาก หักส่งเป็น รายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้ว ดังต่อไปนี้ (ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ตาม สัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ ภายในเขต (ข) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่ตาม สัมปทาน ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวง ปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต (ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่น ให้ได้รับการจัดสรร ในอัตราร้อยละสิบของเงิน ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต 14) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ ที่มีทุนทรัพย์ภายในเขต ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด 15) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ ให้เป็นไป ตามอัตราและวิธีการที่ คณะกรรมการกำหนด 16) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกิน ร้อยละสิบ ของค่าธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมาย ว่าด้วยสุรา (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน 17) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหาร

ส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตท้องถิ่น นั้น ๆ และให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ในกรณีกฎหมายกำหนดให้ เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ให้นำรายได้มาแบ่งให้แก่กองการ บริหารส่วนตำบลที่อยู่ภายในเขตจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด 18) ค่าใช้น้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามสัดส่วน ที่คณะกรรมการกำหนด 19) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อหรือได้รับประโยชน์จากบริการ สาธารณะที่จัดให้มีขึ้น 20) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การ บริหารส่วนตำบล

1.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัด มาตรา 24 อาจมีรายได้จากภาษีอากรค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ ดังต่อไปนี้ 1) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่ คล้ายกัน น้ำมัน ดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บ จากการค้าในเขตจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินอัตราเสิบสตาจสำหรับน้ำมัน และกิโลกรัมละไม่เกินเสิบสตาจสำหรับก๊าซปิโตรเลียม 2) ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าใน เขตจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินมวณเสิบสตาจ 3) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับ อัตราตามมาตรา 23 (4) และมาตรา 25 (6) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บ ได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ 4) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้น ในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา 23 (5) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บ ตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ 5) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วย ล้อเลื่อน 6) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ 7) อากรรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น 8) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละ ยี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น 9) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนั้น 10) ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจาก ผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม 11) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ ให้้องการบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น และให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 12) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อหรือได้รับประโยชน์จากบริการ สาธารณะที่้องการบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้น 13) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1.3 มาตรา 25 กรุงเทพมหานคร อาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และ เงินรายได้ ดังต่อไปนี้ 1) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน 2) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ 3) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย 4) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมัน เบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมัน ดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้า ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินอัตราเสิบสตาจสำหรับน้ำมัน และไม่เกินกิโลกรัมละเสิบสตาจสำหรับก๊าซปิโตรเลียม 5) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับยาสูบซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินมวณเสิบสตาจ 6) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรร ในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับ อัตราตามมาตรา 23 (4) และมาตรา 24 (3) แล้วไม่

เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บ ได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ 7) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้น ในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของ กรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ 8) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้า ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบ ของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้นโดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ 9) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ 10) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วย ล้อเลื่อน 11) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน 12) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ที่จัดเก็บภายในเขตของกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บได้จริง 13) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่จัดเก็บภายในเขต ของกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่กรมทรัพยากรธรณีจัดเก็บ ได้จริง 14) อากการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อันอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ 15) ค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักใน โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม 16) ค่าธรรมเนียมสนามบินตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ทั้งนี้ ให้เป็นไป ตามอัตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด 17) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ที่มีทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด 18) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกิน ร้อยละสามสิบของค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน 19) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่ ให้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตของกรุงเทพมหานคร และให้ตกเป็นรายได้ ของกรุงเทพมหานคร 20) ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้เช่าหรือได้รับประโยชน์จากบริการ สาธารณะที่กรุงเทพมหานครจัดให้มีขึ้น 21) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 28 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีรายรับดังต่อไปนี้ 1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) รายได้จากสาธารณูปโภค 3) รายได้จากการพาณิชย์และการทำกิจการ ไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับ บุคคลอื่นหรือจากสหการ 4) ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นใด ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5) ค่าบริการ 6) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น 7) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่าง ประเทศ 8) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร 9) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่างๆ 10) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ 11) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้ 12) เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน 13) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือรายได้จากทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจ ที่ดำเนินการเพื่อบำรุงหากำไรในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 14) รายได้จากค่าธรรมเนียมพิเศษ การออกพันธบัตรตาม (8) การกู้เงินจากองค์การ หรือนิติบุคคลต่างๆ ตาม (9) การกู้เงินตาม (10) และรายได้ตาม (13) ให้ออกเป็น

ข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยได้รับความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรี (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 3)

4. ผลการดำเนินงานตามการจัดทำงบประมาณและการบริหารจัดการแบบบูรณาการทางการเงิน

ในกรณีที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนกระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควรหรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานการดำเนินงานต่อประชาชน

ในเรื่องการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปีเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยทั่วไปแล้วระบบงบประมาณที่ควรจะเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรต้องมีความสอดคล้องกับระบบงบประมาณระดับชาติเพื่อให้มีการประสานนโยบายและเป้าหมายการบริหารงบประมาณที่สามารถรองรับซึ่งกันและกันได้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้เป็นแนวคิดของการบริหารภาครัฐแบบใหม่(New Public Management NPM) ภายใต้การจัดการแบบใหม่ ระบบงบประมาณที่เหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาไปสู่ระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน ข้อดีอีกประการหนึ่งของการบริหารที่มีระบบงานแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นเครื่องมือ ก็คือสามารถควบคุมต้นทุนของการทำงานได้ (Varanyuwatana, S., 2008, 280)

5. รายจ่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายจ่ายที่แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. รายจ่ายงบกลาง คือ รายจ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระผูกพันต้องจ่ายและเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้หน่วยงานต่างๆที่เบิกจ่าย ได้แก่ ค่าชำระหนี้เงินกู้และดอกเบี้ย รายตามข้อผูกพันเงินสำรองจ่าย

2. รายจ่ายตามแผน คือ รายจ่ายที่กำหนดรายละเอียดหมวดรายจ่ายไว้ในงานหรือโครงการตามแผนงานสำหรับหน่วยงานใดโดยเฉพาะ แบ่งออกเป็น 7 หมวด คือ

1. หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
2. หมวดค่าจ้างชั่วคราว
3. หมวดค่าตอบแทน
4. หมวดค่าสาธารณูปโภค
5. หมวดเงินอุดหนุน
6. หมวดครุภัณฑ์
7. หมวดรายจ่ายอื่นๆ

3. เงินกู้ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นแล้วกฎหมายเปิดโอกาสให้กระทำได้โดยกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้อำนาจไว้อย่างกว้างๆเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกู้เงินโดยวิธีออก พันธบัตร รวมทั้งการกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์กร หรือนิติบุคคลต่างๆ หรือกู้จากต่างประเทศ องค์กรต่างประเทศๆ และองค์กรระหว่างประเทศก็ได้ (Sala, C., 2013, 251)

สรุป

กระบวนการบริหารการคลังและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพมหานคร มีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือของภาครัฐในการแสวงหารายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายของภาครัฐ และการบริหารการคลังท้องถิ่นจะทำให้เกิดความเหมาะสม มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมอาจนำไปใช้ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศตลอดจนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศให้บรรลุตามเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดไว้

References

- Charoonsak, C. (2012). **Economic and Economic Development in Thailand**. (4 th ed.). Bangkok : Sermmit Printing.
- Kessuwan, Rt. (2015). **Development Administration**. Bangkok : Bophit Printing.
- Krueathep, W. (2015). **Fiscal administration on a sustainable basis**. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Kulprasit, S. (2014). **Macroeconomics**. Nonthaburi : Perfect Press.
- Lertpaitoon, S. (2007). **Law for Local Government**. Bangkok : Thankamol Printing.
- Likhithammarojn, P. (2007). **Government Finance and Local Finance**. Bangkok : O.S. Printinghouse.
- Phijaisanit, E. (2014). **Applied Public Finance & the Thai Economy in Trancition**. Pathum Thani : Thammasat University Press.
- Royal Act which determines plans and procedures of power decentralization to local administrative organizations**. (1999, November 11). Government gazette Volume 116, Episode 114 ก.
- Sala, C. (2013). **Basic knowledge of Local Administrative Organizatios**. Bangkok : V Print.
- Thammano, A. (2005). **General Knowledge of Finance**. Bangkok : Amarin Printing & Publishing.
- Trakansirionon, P. (2005). **Government Finance**. Chaingmai : Kanuengnij Printing.
- Varanyuwatana, S. (2008). **Fiscal administration of Local administrative organization**. Bangkok : Experts.
- Yanmanovisit, N. (2013). **Fiscal and budgetary management**. Chachoengsao : MN Compute Offset Co.,LTD.